

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЗ «ПІВДЕННОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ
імені К. Д. УШИНСЬКОГО»

**МУЗИЧНА ТА ХОРЕОГРАФІЧНА ОСВІТА
В КОНТЕКСТІ КУЛЬТУРНОГО
РОЗВИТКУ СУСПІЛЬСТВА**

**Матеріали і тези VIII Міжнародної конференції
молодих учених та студентів
(14-15 жовтня 2022 р.)**

2 том

ОДЕСА 2022

УДК: 37+78+792.8+008-021.1

Музична та хореографічна освіта в контексті культурного розвитку суспільства. Матеріали і тези VIII Міжнародної конференції молодих учених та студентів (Одеса 14-15 жовтня 2022 р.). — Т.2. — Одеса: ПНПУ імені К. Д. Ушинського, 2022. — 163 с.

Рекомендовано до друку вченою радою Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К.Д.Ушинського». Протокол № 4 від 27.10. 2022 р.

Рецензенти:

Мартинюк Тетяна Володимирівна, доктор мистецтвознавства, професор, завідувач кафедри-професор кафедри мистецьких дисциплін і методик навчання Університету Григорія Сковороди в Переяславі;

Демидова Віола Григорівна, кандидат педагогічних наук, професор, професор кафедри сольного співу Одеської національної музичної академії імені Антоніни Нежданової.

Матеріали і тези друкуються в авторській редакції

©Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського, 2022

not always coincide. Sometimes a beautiful singing voice is hidden behind an ugly speaking voice, and an ugly singing voice can correspond to a beautiful speaking voice. The singing voice fits freely into a certain part of the musical notation. The speaking voice, which is not fixed by melody, consists of a large number of speech turns that do not fit into a certain frame of musical notation. But the sounds that make up the musical intonation have a precisely fixed pitch and rhythm. The perception of speech and music involves not only the auditory analyzer, but also the articulatory apparatus. An important role in the perception of intonation is played by hearing. musical presentation of such language.

References

1. Великий тлумачний словник сучасної української мови / Укл. і гол. ред. Т.В. Бусел. Київ : Ірпінь : ВТФ «Перун», 2004. 1140 с.
2. Крюкова В.І. Творчі можливості вчителя музики у використанні інтонаційних особливостей музичної мови як засобу педагогічного впливу. Творча особистість учителя: проблеми теорії і практики: зб. наук. праць. Київ : НПУ, 1999. В. 2. 428 с.
3. Ростовський О.Я. Педагогіка музичного сприймання. Київ : ІЗМН, 1997. 256 с.

Лоу ЯНЬМЕЙ

*здобувачка третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти
ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет
імені К. Д. Ушинського»*

КРИТЕРІЙ ТА РІВНІ ОЦІНКИ СФОРМОВАНOSTI МУЗИЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ У МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА

Грунтуючись на висновках українських учених (Л. Байсара, Ю.Трофімова, В. Рибалка, П. Гончарука, О. Сергеєнкової О. Столярчук, О.Коханової, О. Пасека) музичний інтелект можна розглядати як універсальну здібність, характерну для всіх людей. Але існує думка, що носієм музичного інтелекту є той, хто володіє теорією та історією музики, виконавськими вміннями. Однак, практика показує, що нерідко музиканти-аматори «знаються на музиці» не гірше, ніж професіонали. На наш погляд, питання полягає в розмаїтті видів музичного інтелекту. У цьому разі необхідно знайти критерій оцінювання рівня музичного інтелекту, який би об'єднував представників різних культур, що володіють різним рівнем підготовленості до музичної діяльності. Виходячи з того, що продуктом музичного інтелекту є і складена музика композитором, і

інтерпретація музичного твору, а також сприйняття і розуміння музики слухачем,- виникає потреба щодо виявлення єдиного критерію оцінки рівня сформованості музичного інтелекту. На наш погляд, мова в даному випадку може йти про механізм створення образу музичного твору в різних сферах музичної діяльності: композиторській, виконавській, слухацькій.

Спираючись на теорію психічного відображення О. Сергєєнкової, О.Столярчук, О. Коханової, О.Пасеки вважаємо за необхідне виділити рівні відображення музики в процесі сприйняття її особистістю:

-перший рівень - сенсорний, на якому здійснюється первинна побудова музичних образів на основі їх ісприйняття органами почуттів;

-другий рівень - рівень уявлень, на якому слухач або виконавець намагаються виявити закономірності будови твору, розкрити особливості музичного образу, уявити зміст музики;

-третій рівень - когнітивний, що характеризується повноцінним сприйняттям особистістю музичного твору з точки зору звуковисотності, інтервалів, регістрів, тривалостей, темпів, тембрів, фактур, тощо.

Цікаво відзначити про наявність розбіжностей між музичним сприйняттям слухачів на кожному з рівнів. Найсильніше такі розбіжності проявляються на першому (сенсорному рівні), на другому рівні (уявлень) ця різниця скорочується, але зберігається. І тільки на третьому (когнітивному) рівні можливе створення об'єктивного музичного образу. Когнітивний рівень відрізняється більшою диференціацією в проникненні в сутність музичного твору. Причиною такої диференціації в процесі написання, виконання і слухання музики є сам механізм сприйняття музичного твору, що ґрунтується на залученні в цьому процесі музичних здібностей особистості: музичного сприйняття, зорово-слухо-рухових уявлень у різних комбінаціях, музичної пам'яті, музичного мислення та уяви. Підсумовуючи вищевикладене, зазначимо таке:

- музичний інтелект уявляє собою незалежний автономний інтелект, в основі якого лежить універсальна мова музики;

- основу музичного інтелекту становить уміння сприймати і створювати образ музичного твору, яке ґрунтується на залученні в цьому процесі музичних здібностей: музичного слуху, сенсорно-перцептивних, репрезентативних, мнемічних, імажинітивних і розумових здібностей, обізнаності в галузі історії та теорії музики.

- рівні відображення музики в різних сферах музичної діяльності (композиторській, виконавській, слухацькій зводяться до такого: перший рівень - сенсорний (первинна побудова музичних образів); другий рівень - рівень уявлень, (виявлення закономірностей будови твору), третій рівень - когнітивний (повноцінне сприйняття музичного твору).

Література

1. Байсара, Л. І. Множинність прояву видів інтелекту [Текст]: конспект лекцій / Л.І.Байсара. – Д.: РВВ ДНУ, 2010. – 96 с.
2. Психологія / Ю. Л. Трофімов, В. В. Рибалка, П. А. Гончарук. – К.: Либідь, 2003. – 560 с.
3. Сергєєнкова О. П., Столярчук О. А., Коханова О. П., Пасєка О. В. Загальна психологія: навч. посіб. – К.: Центр учбової літератури, 2012. – 296 с.
4. Armstrong, T. Multiple Intelligences in the Classroom [Text]/ T. Armstrong. – Alexandria, VA: Association of Supervision and Curriculum Development, 1994 – 340 p.
5. Christison, M.A. Multiple Intelligences and Language Learning. A Guidebook of Theory, Activities and Resources. [Text]/ M.A. Christison. – Alta Book Center Publishers, San Francisco, 2005 – 364 p.
6. Gardner, H. Intelligences Reframed: Multiple Intelligences for the 21st Century. [Text]/ H. Gardner. – Basic Books, 1999 – 292p.

Лян ЮАНЬ

здобувач другого (магістерського) рівня вищої освіти

ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені

К.Д.Ушинського»

Алла ГРІНЧЕНКО

кандидат педагогічних наук

ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені

К.Д.Ушинського»

РОЗВИТОК ВИКОНАВСЬКО-СЛУХОВОЇ УВАГИ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ В ПРОЦЕСІ НАВЧАННЯ ГРИ НА ФОРТЕПІАНО

Одним із вагомих чинників забезпечення виконавської діяльності піаніста є активізація виконавсько-слухової уваги. Увага, як складова когнітивної діяльності людини організує розумовий процес та робить його доцільним і результативним. Для музиканта концентрація слухової уваги це основа виконавсько-інтерпретаційного процесу.

Головним сегментом виконавсько-слухової уваги є поняття «музичний слух». Музичний слух разом з процесами сприйняття, мислення та пам'яті створюють комплекс здібностей, які дозволяють музиканту «оволодівати музичною мовою, спеціальними навиками, що притаманні тій чи тій музичній діяльності, створювати детальний аналіз музичного твору та відчувати